

Bijensteken, Wespensteken en Dazenbeten

Bij een zachte winter is het aantal insecten in de zomer groot. En dan neemt het risico toe dat je gebeten of gestoken wordt. Het is belangrijk om te weten welk insect je te grazen heeft genomen. Dan weet je ook wat je het beste kunt doen en wat de eventuele gezondheidsrisico's zijn. Hier volgt een overzicht van een aantal veel voorkomende steken en beten, hoe je ze herkent, wat je moet doen en of ze gevaarlijk zijn.

Bijensteek

Bijen steken niet snel, na een steek gaan ze namelijk dood

In Nederland komen veel bijen voor. Bijen steken alleen wanneer zij zich bedreigd voelen. Het zijn de zogenoemde wachterbijen die steken: dit zijn de bijen die de taak hebben hun volk te verdedigen.

Hoe herken je een bijensteek?

Je voelt een stekende, brandende pijn. Direct na de prik ontstaan irritatieverschijnselen. De huid rondom de steek wordt dik en rood. Bij sommige mensen ontstaat eerst een witte bult, die later rood wordt. Bij een bijensteek blijft de angel in de huid achter, de bij gaat daarna dood. De plaats

van de steek is na het verwijderen van de angel vaak zichtbaar als een klein gaatje.

Wat te doen bij een bijensteek

Verwijder zo snel mogelijk de angel van de bij. Ook nadat de bij is weggevlogen, blijft de angel doorgaan met het pompen van gif. Doe dit voorzichtig, anders druk je het gif uit de angel in de huid. Zuig krachtig aan de plaats van de steek, en spuw het vocht uit. Schuur met wat gras of ander natuurlijk materiaal over de steek. De bij laat namelijk ook een geurstof op de huid achter, die andere bijen waarschuwt. Er bestaat daarom een kans dat je nogmaals gestoken wordt. Een zalf als Azaron kan de pijn en jeuk daarna verlichten.

Gezondheidsrisico's

Bij de meeste mensen verlopen bijensteken onschuldig en verdwijnen de verschijnselen snel.

Soms kan hele lichaamsdeel waar de beet zich bevindt rood, warm, dik en jeukend worden. Dit kan soms meer dan een week aan houden. Daarbij kunnen ook kleine blaasjes en lichte temperatuursverhoging ontstaan. Dit is een reactie die in uren of dagen ontstaat maar is geen allergische reactie. Ondanks dat kan het innemen van een antihistaminicum, aanbrengen van een bijnierschorshormoonzalf (Triamcinolon 0,1 %) het voorbij gaan van de klachten versnellen.

Bij sommige mensen met een allergie voor het bijengif kunnen zich binnen een kwartier na de steek ernstige verschijnselen voordoen. Een dergelijke allergie treedt altijd pas vanaf de 2de bijensteek op. Het afweersysteem heeft na een eerdere bijensteek allergische antistoffen gemaakt. Bij de volgende steek koppelen deze antistoffen zich aan het bijengif. Deze koppeling zorgt voor het vrijkomen van de stof histamine in het bloed. Deze histamine is verantwoordelijk voor de ernstige symptomen die in enkele gevallen kunnen optreden, zoals benauwdheid en shock. Hierbij is directe medische behandeling nodig. **Zoek wel onmiddellijk medische hulp als je bent gestoken in je neus, mond, keel hals of tong. Ook als je vaak bent gestoken, of als je overgevoelig bent voor bijensteken, moet je de huisarts bellen.**

Wespensteek

Ook wespen komen veel voor in Nederland. Wespen steken als ze zich bedreigd voelen. Maar ze kunnen ook met weinig provocatie al steken. Wanneer wespen te weinig voedsel kunnen vinden, vaak later in het seizoen, kunnen ze agressiever worden en steken ze sneller.

Hoe herken je een wespensteek?

Je merkt meestal meteen dat je gestoken bent, het kan behoorlijk veel pijn doen. [De irritatieverschijnselen](#) bij een wespensteek zijn bijna hetzelfde als bij een bijensteek. De plaats van de steek is vaak zichtbaar als een klein gaatje. Bij een wespensteek blijft de angel niet achter in de huid. Een wesp gaat niet dood nadat hij gestoken heeft. De pijn en de jeuk verdwijnen meestal binnen enkele uren, maar sommige mensen zijn gevoeliger voor een wespensteek dan anderen.

Wat te doen bij een wespensteek?

Ook bij een wespensteek moet je op de plaats van de steek zuigen, en uitspuwen. De plek koel houden helpt ook. Een zalf als Azaron kan pijn en jeuk verlichten. Ben je gestoken in je mond, dan kun je iets kouds in je mond doen, bijvoorbeeld een ijsblokje. Bezoek in het laatste geval wel de huisarts.

Gezondheidsrisico's

De klachten en verschijnselen na een wespensteek zijn meestal kortdurend. Na een aantal uren heb je er over het algemeen geen last meer van.

Soms kan hele lichaamsdeel waar de beet zich bevindt rood, warm, dik en jeukend worden. Dit kan soms meer dan een week aan houden. Daarbij kunnen ook kleine blaasjes en lichte temperatuursverhoging ontstaan. Dit is een reactie die in uren of dagen ontstaat maar is geen allergische reactie. Ondanks dat kan het innemen van een antihistaminicum, aanbrengen van een bijnierschorshormoonzalf (Triamcinolon 0,1 %) het voorbij gaan van de klachten versnellen.

Zoek wel onmiddellijk medische hulp als je bent gestoken in je neus, mond, keel hals of tong. Ook als je vaak bent gestoken, of als je overgevoelig bent voor wespensteken, moet je de huisarts bellen. Bij een zogeheten anafylactische reactie en anafylactische shock reageert het lijf extreem heftig op de gifstof. Dan is snel handelen vereist, een huisarts kan dan adrenaline injecteren.

Dazenbeet

De daas is een bloeddorstig insect.

Een daas is een bloeddorstige roofvlieg (ook wel steekvlieg of paardenvlieg genoemd) die bij warm en windstil weer gemeen kan bijten. De meeste dazen zijn grijs of bruin van kleur. Ze zijn minimaal 6 millimeter groot, en hebben vaak vlekkerige vleugels en een licht gestreept achterlijf. Ze worden vaak verward met horzels, terwijl horzels niet bijten. Horzels zijn weer schadelijk doordat de larven parasiteren in levende dieren. Net zoals dat bij steekmuggen het geval is, zijn het ook bij de dazen de vrouwtjes die steken en bloed zuigen. Ze strijken snel neer en bijten dan vrijwel onmiddellijk. Na de paring heeft een

vrouwjesdaas het eiwitrijke bloed nodig om de eieren in haar achterlijf te laten rijpen.

Hoe herken je een dazenbeet?

Een dazenbeet kan heel gemeen en pijnlijk zijn. Ze sporen mensen op aan de hand van de koolstofdioxide die ze uitademen. De snuit van de daas bestaat uit tal van mesjes, waarmee ze zelfs door dunne kleding heen kunnen bijten. Om het stollen van het bloed te kunnen voorkomen, komt tijdens het steken speeksel vrij, dat jeuk en een opgezwollen schijf op de huid veroorzaakt. De zwelling kan klein zijn en van vrij korte duur. Maar er zijn ook mensen die heftig reageren en grote zwellingen krijgen.

Wat te doen bij een dazenbeet?

Het is sterk aan te raden de beet te ontsmetten met bijvoorbeeld azijn. Bij een dazenbeet bestaat het gevaar van bacteriële infecties. Peterselie over de beet wrijven schijnt te helpen tegen de jeuk. Als sprake is van een bacteriële infectie, moet je de wond inwrijven met antibioticahoudende zalf. Bij de apotheek zijn ook middelen als Flammazine of Azaron te verkrijgen die helpen bij jeuk of een ontsteking.

Gezondheidsrisico's

Dazen kunnen bacteriële infecties overbrengen. Hoe vaker dazen bijten, hoe groter de kans dat ze een infectie overbrengen. Dus vooral in de zomer is het oppassen geblazen, want dan zijn dazen het meest actief. Zo'n infectie kan flink pijn doen en leiden tot onderhuidse ontstekingen. Hierdoor kun je grote rode vlekken op je huid krijgen. Gelukkig is een bacteriële infectie goed te bestrijden met antibiotica en ontstekingsremmers.